

Městská knihovna Český Brod

Výroční zpráva za rok 2017

Zpracovala: Mgr. Eva Vedralová, ředitelka městské knihovny

Obsah:

- I. Základní identifikační údaje
- II. Úvod
- III. Knihovní fond
- IV. Čtenáři a návštěvníci
- V. Výpůjčky
- VI. Další služby
- VII. Vzdělávací a kulturní pořady
- VIII. Další odborná činnost
- IX. Ostatní činnost
- X. Zaměstnanci
- XI. Hospodaření
- XII. Závěr

I. Základní identifikační údaje

Název organizace: Městská knihovna
Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 46390472
Zřizovatel: Město Český Brod
Adresa: nám. Arnošta z Pardubic 1, 282 01 Český Brod
Telefon: 321 622 383, 720 443 332, 703 143 821
E-mail: knihovna@knihovna-cbrod.cz
Web: www.knihovna-cbrod.cz
Statutární orgán: Mgr. Eva Vedralová, ředitelka

II. Úvod

Městská knihovna v Českém Brodě je univerzální knihovnou, zapojenou do sítě veřejných knihoven České republiky. Shromažďuje univerzální knihovní a informační fondy a je zřízena za účelem poskytovat knihovnické, informační a další kulturní a vzdělávací služby rovným způsobem všem občanům. V souladu se zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) byla evidována Ministerstvem kultury ČR dne 23.7.2002 jako základní knihovna pod č. 0311/2002.

III. Knihovní fond

Knihovní fond k 31.12.2017 tvořilo 71.430 knihovních jednotek.

V roce 2017 bylo nakoupeno a odborně zpracováno **2.501 přírůstků knih**, z toho 360 svazků naučné literatury, 1.387 svazků beletrie, 62 svazků naučné literatury pro děti, 692 svazků dětské beletrie. Hodnota nakoupených knih v maloobchodních cenách činí více než 630.000,-Kč, výše rabatu se pohybuje v relaci 23-30%, takže skutečně vynaložené náklady odpovídají částce cca 415.000,- Kč.

Vzhledem k zájmu našich čtenářů jsme od ledna 2017 rozšířili nabídku našich knihovnických služeb a nově začali nakupovat a půjčovat **audioknihy**, nahrávky mluveného slova. V pravidelně doplňovaném fondu nabízíme zajímavé tituly různých žánrů: detektivní, kriminální, historické a humoristické romány, současnou literaturu pro ženy, životopisy, povinnou četbu a zejména velmi žádanou dětskou literaturu. Za celý rok 2017 bylo nakoupeno a odborně zpracováno 286 audioknih, na jejich nákup bylo vynaloženo cca 56.000,-Kč z výše zmíněné celkové částky cca 415.000,-Kč.

Přijali jsme také **430 knižních darů** (od čtenářů, nakladatelů, z projektu Ministerstva kultury Česká knihovna) v hodnotě téměř 60.000,-Kč, velké množství darovaných knih se do našeho fondu dostalo prostřednictvím služby Čtenáři čtenářům.

Knižní tituly beletrie i naučné literatury se nakupují výběrově, se zřetelem k požadavkům a zájmům našich čtenářů, u naučné literatury se snažíme mít ve fondu zastoupeny všechny vědní obory a oblasti života, odpovídající současným poznatkům. **Většina našich čtenářů oceňuje počet novinek, tematický záběr knihovního fondu naší knihovny a v neposlední řadě i snadnou dostupnost knih z depozitáře.**

V březnu 2017 v souvislosti se zavedením EET nám náš dodavatel periodického tisku zrušil fakturaci a 10% rabat, proto jsme od dubna 2017 snížili počet titulů odebíraných periodik na 59 (v roce 2016 jsme odebírali 73 titulů), na jejich nákup bylo vynaloženo cca 67.000,-Kč (v roce 2016 cca 60.000,-Kč).

IV. Čtenáři a návštěvníci

V roce 2017 jsme registrovali **1.786 čtenářů**, z toho **622 dětí do 15 let**, tito registrovaní čtenáři uskutečnili během celého roku celkem **27.325 fyzických návštěv knihovny**. On-line služby na našich webových stránkách využilo **7.993 virtuálních návštěvníků**.

V. Výpůjčky

V roce 2017 jsme evidovali **78.905 výpůjček knih a periodik**, z toho 5.908 výpůjček naučné literatury, 42.521 výpůjček beletrie, 1.222 výpůjček naučné literatury pro děti, 8.394 výpůjček dětské beletrie a 20.860 výpůjček periodik. Internet využilo 124 návštěvníků.

Vývoj počtu registrovaných čtenářů a výpůjček

Rok 2013: 1.673 registrovaných čtenářů, z toho 570 dětských, 65.745 výpůjček

Rok 2014: 1.749 registrovaných čtenářů, z toho 634 dětských, 68.905 výpůjček

Rok 2015: 1.746 registrovaných čtenářů, z toho 635 dětských, 75.594 výpůjček

Rok 2016: 1.726 registrovaných čtenářů, z toho 623 dětských, 75.593 výpůjček

Rok 2017: 1.786 registrovaných čtenářů, z toho 622 dětských, 78.905 výpůjček

VI. Další služby

Městská knihovna je pro veřejnost otevřena každý pracovní den, celkem 34 hodin týdně, pondělí a čtvrtek dopoledne jsou vyhrazena literárním pořadům pro děti MŠ a žáky ZŠ.

V rámci **Meziknihovní výpůjční služby** jsme uspokojili 15 požadavků našich uživatelů, žádajících naučnou a studijní literaturu, kterou nemáme ve fondu naší knihovny. Tato služba je ze zákona poskytována zdarma, hradí se pouze náklady na poštovné.

Registrovaní čtenáři knihovny mohou využívat také službu **Internet**, která je ze zákona poskytována zdarma, hradí se pouze eventuální tiskové výstupy.

Všichni naši čtenáři mají možnost **on-line rezervace knihy**, která je momentálně půjčená, **nebo on-line objednávky knihy**, která je k dispozici a kterou jim připravíme na určitou dohodnutou dobu, obě tyto služby jsou poskytovány zdarma.

V rámci propagace knih prezentujeme každý měsíc **výběr z nakoupených knižních novinek** na nástěnce v chodbě naší budovy a na webu města Český Brod. Na další nástěnce v chodbě naší budovy a na našem webu připomínáme také **výběr z kulturních výročí** každého měsíce.

Prostřednictvím **služby Čtenáři čtenářům** stále nabízíme všem občanům možnost odložit v naší knihovně knihy, které se pro ně staly z jakéhokoli důvodu nepotřebnými. Z těchto knižních darů nejprve obnovujeme fond knihovny, nahrazujeme naše opotřebované exempláře, případně doplňujeme duplikáty povinné školní četby a knižní tituly, které v našem fondu chybí. Knihy, které do fondu knihovny nezařadíme, jsou následně nabízeny zdarma dalším zájemcům. Služba je velmi oblíbená a využívaná dárci i novými majiteli knih, její úspěšné fungování je nepochybně přínosem pro čtenáře i knihy, které dostanou další šanci na využití.

VII. Vzdělávací a kulturní pořady

Městská knihovna pořádá také další kulturní a vzdělávací akce: literární besedy pro děti mateřských škol a žáky prvního stupně základních škol, živá čtení pro dětské i dospělé čtenáře a pasování prvňáčků.

Literárních besed se kromě všech mateřských a základních škol z Českého Brodu zúčastňují i další mateřské a základní školy z širokého okolí: MŠ Tuchoraz, MŠ Poříčany, MŠ Tismice, MŠ Doubravčice, MŠ Chrást a MŠ Chrášťany, ZŠ Přistoupim, ZŠ Poříčany, ZŠ Kouřim a ZŠ Kounice.

V roce 2017 se uskutečnilo **117 literárních besed pro žáky prvního stupně ZŠ**: v únoru a březnu cyklus pořadů Slovo má Hurvínek, věnovaný výročí narození zakladatele Divadla Spejbla a Hurvínka Josefa Skupy a jeho pokračovatele Miloše Kirschnera, v dubnu, květnu a červnu cyklus pořadů Zeměpisná abeceda aneb Velká cesta kolem světa, v listopadu a prosinci cyklus pořadů Vánoční večírek Pipi Dlouhé Punčochy a kocoura Mikeše, věnovaný výročí narození spisovatelky Astrid Lindgrenové a malíře Josefa Lady.

Pro děti z MŠ jsme v roce 2017 uspořádali **27 malých pohádkových čtení a hraní**: v dubnu cyklus pořadů O pejskovi a kočičce, v říjnu cyklus pořadů Vodníčkova dobrodružství.

V roce 2017 proběhl v naší knihovně jubilejní desátý ročník **slavnostního pasování prvňáčků**, s partou slonů se pohrálo a své znalosti písmenek a čtení nám předvedlo šest 1. tříd obou českobrodských ZŠ a prvňáčkové ze ZŠ Přistoupim.

Na literárních akcích pro mateřské a základní školy se v městské knihovně během roku 2017 vystřídalo 3.017 žáčků a žáků se svými vyučujícími.

Mezi našimi dětskými čtenáři a jejich rodiči nebo prarodiči jsou velmi oblíbená **odpolední živá čtení**, kromě předčítání si na nich také hrajeme, recitujeme, zpíváme nebo cvičíme. V roce 2017 proběhly pořady Na okně seděla kočka a venku štěkal pes (březen), Svět hraček a her (květen), Hmyzáčci aneb Nech brouka žít (říjen) a Sněhulácké pohádky (listopad).

V cyklu pořadů živých čtení pro dospělé čtenáře **Číst nás baví: čteme pro Vás** jsme v březnu a v září 2017 přivítali publicistu a regionálního historika Jana Psotu, který nám představil několik odborných publikací, mapujících historii vesnic v blízkém okolí Českého Brodu. V květnu 2017 jsme si v rámci živého čtení pro dospělé zábavným historickým kvízem a ukázkami z Českobrodského zpravodaje připomněli výročí povýšení Českého Brodu na královské město a předešlé ročníky městských oslav, v listopadu jsme společně s knihami přivítali adventní čas.

Během července a srpna 2017 proběhl již třetí ročník cyklu **Sedmi prázdninových čtení**, při kterém jsme si připomněli také 50. výročí uvedení večerníčku O loupežníku Rumcajsovi v České televizi. Řady našich posluchačů dvakrát rozšířili účastníci příměstských táborů RC Kostička a tenisového oddílu TJ Slavoj.

Všechna živá čtení v městské knihovně navštívilo v roce 2017 cca 400 dětí a dospělých.

Ve vstupní hale městské knihovny probíhala od května do září 2017 výstava výtvarných prací žáků ZŠ Tyršova, ZŠ Žitomířská, ZŠ Kouřim a ZŠ Přistoupim pod názvem Zeměpisná abeceda aneb Velká cesta kolem světa. Výstavu výtvarných prací čtenářů dětského oddělení, žáků 3. tříd ZŠ Mukařov a dětí ze školní družiny při ZŠ Tyršova pod názvem Vánoční večírek Pipi Dlouhé Punčochy a kocoura Mikeše si zájemci mohli prohlédnout od listopadu 2017 do ledna 2018. Na obě výstavy navazoval stejnojmenný cyklus literárních besed pro žáky ZŠ.

Během celého roku 2017 pokračovala naše spolupráce se **čtenářským kroužkem školní družiny** při ZŠ Tyršova, na jeho členy čeká v naší knihovně každý týden živé čtení z novinek dětské literatury.

Tradičně jsme se zapojili také do celostátních knihovnických akcí **Březen měsíc čtenářů, Noc s Andersenem a Týden knihoven**.

Patrony celorepublikové knihovnické akce **Noc s Andersenem** v roce 2017 byli Bobík, Fifinka, Myšpulín a Pind'a, čtyři kamarádi ze Čtyřlístku. V českobrodské knihovně proběhlo už popáté Pohádkové odpoledne s panem Andersenem a samozřejmě také se Čtyřlístkem. Na všechny dětské návštěvníky čekal nejprve zábavný kvíz, potom mohli v kuchyni u Fifinky ochutnat sladké i slané dobroty nebo si sami „uvařit“ zdravou chuťovku ze sýra a zeleniny. V dílničce u Myšpulína děti vyráběly různé velikonoční zápichy a celé odpoledne se četlo s Pind'ou a Bobíkem.

V říjnu 2017 proběhla v rámci **Týdne knihoven** tradiční akce **Dveře knihovny dokořán**, zájemci mohli nahlédnout do našich knihovnických kronik, navštívit prostory knihovny, které běžně nejsou přístupné veřejnosti, a ochutnat něco z naší knihovnické kuchyně.

Všechny důležité akce městské knihovny se snažíme prezentovat na našich webových stránkách, v ČBZ, na webových stránkách města Český Brod, případně v regionálním tisku.

VIII. Další odborná činnost

Kromě běžných činností, souvisejících s naší hlavní pracovní náplní (nákup, odborné zpracování a katalogizace nových knih, technické zpracování a balení nových knih, výpůjční protokol, úklid knih po půjčování, drobné opravy poškozených knih, archivace denního tisku a periodik aj.) pokračovaly během celého roku 2017 práce na revizi a přesunech knihovního fondu, stejně jako na vyřazování duplikátů, zastaralých a opotřebovaných knih, které se následně prodávají za symbolickou cenu v našem bazaru.

Knihovna má vlastní **webové stránky**, které slouží především našim uživatelům pro vyhledávání knih podle autora, názvu nebo klíčových slov a dále pro práci se svým čtenářským kontem (mohou zjistit, co mají půjčeno, do kdy je třeba knihy vrátit, mají možnost rezervace nebo objednávky požadovaného titulu). V prostorách knihovny mají čtenáři k dispozici dva počítače s připojením k **internetu** a dva počítače s **on-line katalogem** našeho fondu, ve kterých si mohou sami vyhledávat požadovanou literaturu.

IX. Ostatní činnost

Díky vstřícnosti vedení města Český Brod dostala městská knihovna v loňském roce k dispozici prostory uvolněné po úřadu práce, takže **od března 2017 můžeme využívat celé první patro budovy č.p. 1**. Pro čtenáře jsme připravili vzdušné a prostorné místnosti, v každé z nich relaxační nebo studijní místa, zvětšil se samozřejmě i prostor pro pořádání našich pořadů pro děti i dospělé. Kromě beletrie, dětské a naučné literatury nově nabízíme ve volném výběru také básně, divadelní hry, cizojazyčnou literaturu a příruční knihovnu, postupně sem přerazujeme další tituly z depozitáře knihovny.

Přípravné a stavební práce probíhaly od ledna 2017, firmy pana Suse (elektro) a pana Ropka (stavební práce) stihly v trochu šibeničním termínu udělat vše potřebné: především obnovit průchod mezi knihovnou a bývalým sálkem č. 6, demontovat část elektrických rozvodů, nově vymalovat, nahradit v jedné místnosti nevyhovující podlahovou krytinu novým linem a realizovat další drobné úpravy a opravy. Obě firmy se snažily maximálně vyjít vstříc našim potřebám, bourací práce například probíhaly za plného provozu knihovny.

Na konec února, na termín školních jarních prázdnin okresu Kolín, jsme naplánovali uzavření knihovny a stěhování do nových prostor. Velký dík patří skautům z obou českobrodských středisek, kteří pro nás zorganizovali „stěhovací“ brigádu. Díky fyzické síle těch starších a hravému nadšení a elánu těch mladších se povedlo přestěhovat nábytek i knižní fond v rekordně krátkém čase, bez jejich pomoci bychom přesun do nových prostor a jejich konečnou úpravu za jeden týden určitě nestihli.

V roce 2017 pokračovaly práce na **projektové dokumentaci stavebních úprav č.p. 1**, při kterých budova, ve které sídlí městská knihovna, projde kompletní rekonstrukcí a revitalizací interiérů. Protože město Český Brod počítá i nadále s umístěním městské knihovny v této budově, zúčastňoval se zástupce knihovny všech důležitých jednání a měli jsme možnost připomínkování.

X. Zaměstnanci

Počet odborných pracovních úvazků se v roce 2017 nezměnil, zahrnuje čtyři pracovníky s dlouholetou praxí v oboru (1 VŠ knihovnického směru, 3 SŠ ostatní), jednotliví pracovníci jsou řízeni přímo ředitelem, dva vykonávají pouze odborné knihovnické činnosti, třetí má kumulovanou funkci odborný knihovník/ekonom. Úvazek na úklid jsme kvůli rozšíření uklízených prostor zvýšili na tříhodinový.

XI. Hospodaření

Celkové **příjmy** za rok 2017 činily 2.645.923,-Kč,
z toho příspěvek zřizovatele 2.464.000,-Kč a příjmy z vlastní činnosti 181.923,-Kč.
Celkové **náklady** za rok 2017 činily 2.645.713,-Kč,
z toho osobní náklady 1.833.890,-Kč, náklady na nákup knihovního fondu 482.320,-Kč a ostatní provozní náklady (materiál, energie, voda, poplatky, opravy, aktualizace a servis SW, revize) 329.503,-Kč.
Podrobný rozpis hospodaření je součástí čtvrtletních výkazů, předkládaných Finančnímu odboru Městského úřadu v Českém Brodě, hospodářský výsledek za rok 2017 je 210,-Kč.
Městská knihovna nemá k 31.12.2017 žádné závazky po době splatnosti.

XII. Závěr

Prioritou městské knihovny je práce s knihou, propagace čtení a čtenářství mezi dospělými a dětskými uživateli i širokou veřejností. Spoluprací se školkami i školami v Českém Brodě a jeho okolí bychom rádi i nadále přispívali k rozvoji čtenářské gramotnosti a čtenářských návyků dětí od nejútlejšího věku. V rámci našeho schváleného rozpočtu se budeme snažit zachovat rozsah poskytovaných služeb, kvalitu i množství nakupované knižní produkce tak, abychom uspokojili požadavky a potřeby našich čtenářů, a za přispění možných dotačních titulů zajišťovat obnovu technického vybavení a mobiliáře knihovny.

Současně se chceme aktivně podílet na návrhu stavebních úprav nových, rozšířených prostor městské knihovny, na návrhu konečné podoby jejího interiéru, na návrhu a výběru nového mobiliáře, vše z hlediska knihovnických standardů a nejnovějších trendů v oboru i z hlediska běžného provozu na základě našich dlouholetých zkušeností. Naším cílem je vytvoření moderní instituce, která by odpovídala jejímu postavení ve městě a regionu Český Brod.